

Natura 2000-handleplan 2022–2027
Kærsgård Stand, Vandplasken og Liver Å
Natura 2000-område nr. N6
Habitatområde H6

Titel: Natura 2000-handleplan for N6 Kærsgård Stand, Vandplasken og Liver Å
Udgiver: Hjørring Kommune
År: 2024
Forsidefoto: Hjørring Kommune
Baggrundskort: © Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Må citeres med kildeangivelse.

Hjørring Kommune

Indhold

1. Resumé	4
2. Baggrund	6
2.1 Den lovgivningsmæssige ramme	6
2.2 Miljøvurdering af handleplanerne.....	7
3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode	8
3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan	8
3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan	8
4. Behov for indsatser	10
5. Indsatser fordelt på aktør	12
6. Prioritering af den forventede indsats	13
7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse	14
Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres planer for forvaltningsindsatser	15

1. Resumé

Handleplanen for N6 Kærsgård Stand, Vandplasken og Liver Å beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2027. Natura 2000-området består af H6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å.

Det overordnede mål for området er beskrevet i afsnit 3.1 i Natura 2000-planen og de konkrete mål i afsnit 3.2. Generelt gælder for dette område, at den samlede forekomst af naturtyper og arters levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

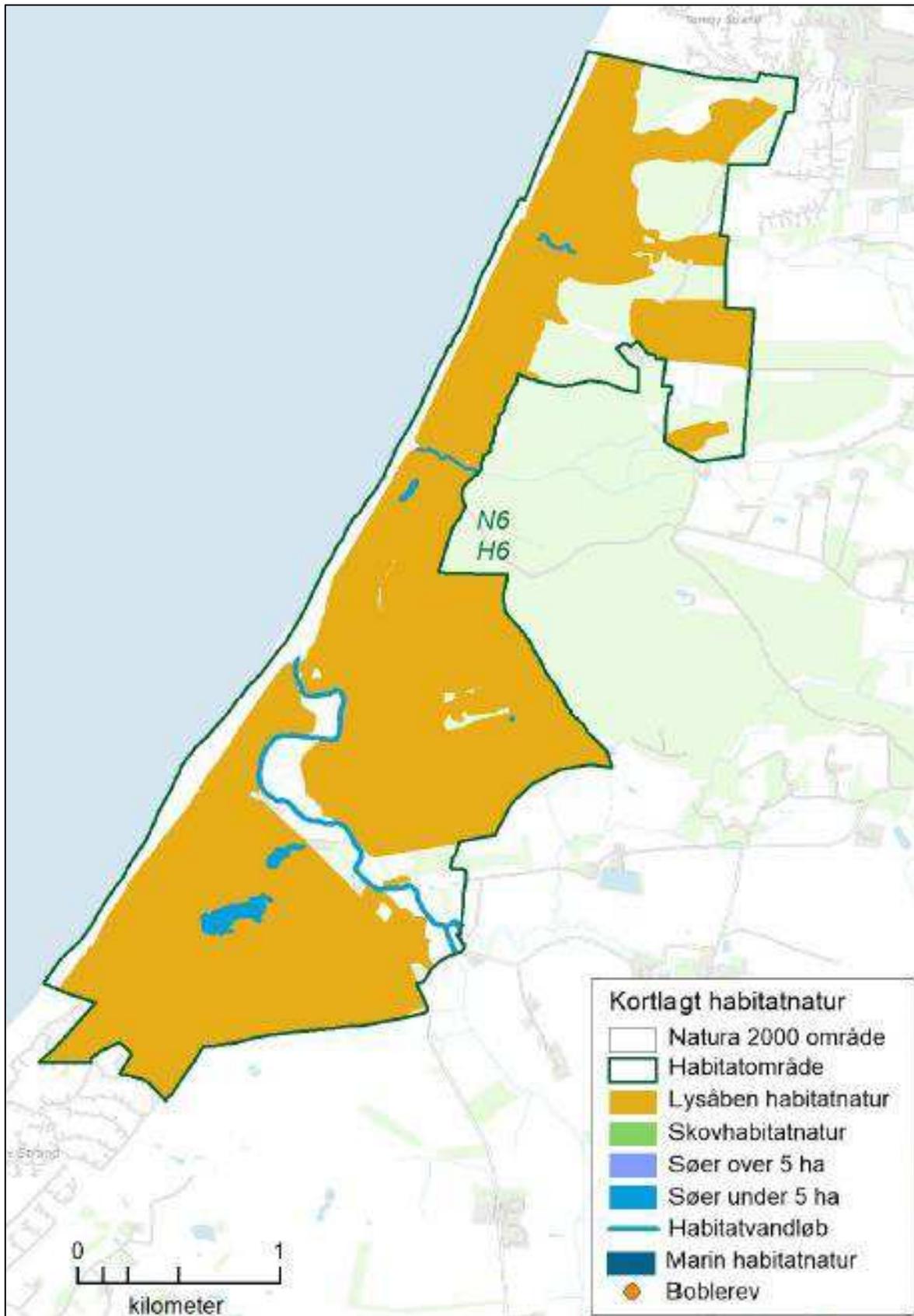
Målsætningerne konkretiseres i Natura 2000-planens afsnit 4.1 og 4.2 i form af nogle generelle og områdespecifikke retningslinjer for indsatsprogrammet.

Hovedformålet med indsatserne i perioden 2022-27 er:

1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed
2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder
3. Bekæmpe invasive arter

Indsatsen i denne planperiode er rettet mod at sikre områdets helt særlige mosaik af klitnaturtyper og værdifulde rigkær ved etablering af naturlig hydrologi samt rydning af uønsket opvækst. Hjørring Kommune vil desuden være særligt opmærksomme på at stoppe tilbagegangen for orkideen Mygblomst, der også er på udpegningsgrundlaget for området.

Indsatsen udføres både på offentlige og private arealer i området. Projekter på private lodsejeres arealer gennemføres i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række understøttende tilskudsordninger, som kan søges gennem Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen, samt midler til Life-projekter som medfinansieres af EU.

Oversigtskort over Natura 2000-området. På kortet vises områdets kortlagte habitatnaturtyper.
 Kilde: Miljøstyrelsen

2. Baggrund

Miljøstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 257 Natura 2000-områder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte Natura 2000-område og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2022–27. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk.

Ud fra Natura 2000-planerne er der udarbejdet Natura 2000-handleplaner for de enkelte Natura 2000-områder. Handleplanerne skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Hjørring Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for N6 Kærsgård Stand, Vandplasken og Liver Å.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kommunens kystnære områder. Kommunerne er ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af 2027. Miljøstyrelsen er ansvarlig for at udarbejde en skovhandleplan for de skovbevoksede, fredskovspligtige Natura 2000-arealer, men der er ikke skovhabitatnatur i fredskovspligtige arealer for dette Natura 2000-område.

Offentlige lodsejere, som ejer arealer i Natura 2000-området, kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i egne planer for forvaltningsindsatser (eks. drifts- og plejeplaner). Der udarbejdes ikke handleplan for de offentlige lodsejeres arealer, hvor de selv udarbejder planer for forvaltningsindsatser, hvorfor data fra deres arealer ikke indgår i selve handleplanen, men kun fremgår af bilag 1. Naturstyrelsen ønsker selv at udarbejde plan for forvaltningsindsats for egne arealer, og resuméer af disse planer kan ses i bilag 1. Hvis der er behov for at tydeliggøre ansvarsfordelingen mellem aktører (heriblandt offentlige lodsejere med egne planer for forvaltningsindsatser), tydeliggøres dette i kapitel 5.

2.1 Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023)
- naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022)
- bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016)

Det er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for at gennemføre Natura 2000-planen på de privatejede arealer. Offentlige lodsejere er ansvarlige for at gennemføre Natura 2000-planen på deres egne arealer.

Handleplanen skal ifølge lovgivningen indeholde nedenstående:

- En prioritering af myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.
- De forventede initiativer, som myndigheden vil tage for at gennemføre Natura 2000-handleplanen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøstyrelsen og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-handleplanen er gennemført for den forudgående periode.

Handleplanen skal ikke omfatte offentligt ejede arealer, hvis der for disse arealer er udarbejdet/udarbejdes en plan for forvaltningsindsatsen, der er i overensstemmelse med de fastsatte mål for naturtilstanden i Natura 2000-planen. Der indsættes et resumé af de offentlige planer i handleplanens bilag.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

Handleplanen skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen og skal ikke indgå Natura 2000-handleplanerne.

2.2 Miljøvurdering af handleplanerne

Natura 2000-handleplanerne er en type af planer, som kan være omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023) – herefter refereret til som miljøvurderingsloven.

Ved vurderingen af om en handleplan er omfattet af Miljøvurderingsloven ses på kriterierne i lovens § 8. Erfaringsmæssigt er der en del handleplaner, som ikke vil være omfattet af miljøvurderingsloven. Det afhænger dog i alle tilfælde af det konkrete indhold af handleplanen, og der skal derfor altid foretages en særskilt vurdering for hver plan.

Denne handleplan er blevet vurderet i forhold til, om den er omfattet af miljøvurderingsloven. Det er vurderet, at den ikke er omfattet af miljøvurderingsloven og der dermed ikke skal udarbejdes miljøvurdering af handleplanen.

Der er vurderet på, om handleplanen sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, eller om den vurderes at kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt jfr. miljøvurderingslovens §8.

Det er myndighedens vurdering, at handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser.

Det er myndighedens vurdering, at handleplanen er undtaget fra habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og dermed fra vurdering efter miljøvurderingsloven, fordi planerne er "direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning" jfr. artikel 6, stk. 3, 1. pkt. Handleplanen anses som direkte forbundet med og nødvendig for Natura 2000-områdets forvaltning.

For samtlige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering (SMV). Natura 2000-planerne og de tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generation planer (2022-2027).

3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode

3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Handleplanerne for anden planperiode har været gældende siden udgangen af 2017. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-planen for planperioden 2016-2021.

Det er muligt at få et samlet overblik over tilskudskompenserede indsatser i Natura 2000-områderne i "Sammenfatning af Natura 2000-planerne 2022-2027" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Tabel 1: Følgende indsatser er finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler*.

	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
Hjørring Kommune	Rydning		0,5 ha realiseret

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

Tabel 2: Følgende indsatser er finansieret gennem landdistriktsmidler eller anden finansiering og gælder arealer, der ikke er skovbevoksede, fredskovspligtige arealer*.

	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
Hjørring Kommune	Hydrologi – realisering		9 ha
	Pleje af græs- og naturarealer		139 ha

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

Tabel 3: Life-projekter

Der er ikke iværksat Life-projekter inden for Natura 2000-området.

Ud over de ovennævnte indsatser har myndighederne søgt at gennemføre Natura 2000-handleplanen gennem følgende tiltag:

- Hjørring Kommune har med konsulentbistand fået udarbejdet et plejenotat for Vandplasken i 2017 og et plejenotat for Nørlevkæret i 2018. Plejenotaterne indeholder viden om områdernes historik, naturværdier, trusler, potentielle samt anbefalinger til pleje.
- Hjørring Kommune har løbende haft dialog med private lodsejere, fonde og Naturstyrelsen omkring naturpleje af området.

3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Handleplanen skal ifølge bekendtgørelsen indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 og 12 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret. Vurderingen, af hvorvidt handleplanerne er gennemført i den forudgående periode, er baseret på, om de planlagte indsatser fra sidste handleplan er opfyldt, eller der er udført tilsvarende tiltag.

Kommunen vurderer at de igangværende indsatser er fastholdt og størstedelen af de lysåbne naturtyper afgræsses, i alt ca. 243 ha. På 139 ha af de arealer hvor der afgræsses er der søgt tilskud gennem landdistriktsmidler til pleje af græs- og naturarealer. Herunder afgræsses også de 3 områder med forekomst af mygblomst, som en vigtig del af sikre levestederne mod tilgroning.

I 1. planperiode blev en forundersøgelse af de hydrologiske forhold gennemført på 169 ha. Daværende lodsejer ønskede til slut ikke en realisering af hele undersøgelsesområdet. I 2018 blev der reetableret naturlig hydrologi på 9 ha med tilskud fra landdistriktsmidler.

I 3. planperiode arbejdes der videre med at igangsætte plejeindsatser, hvor det hidtil ikke har været muligt bl.a. grundet uvisheder om salg af centrale ejendomme indenfor området. Det gælder indsatser for hydrologi, afgræsningsperiode, græsningstryk, rydning af uønsket opvækst.

Effekten af indsatserne bliver løbende vurderet i det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), som overvåger vandmiljøets og naturens tilstand inden for de områder, der prioriteres i forhold til de politisk fastsatte økonomiske rammer.

4. Behov for indsatser

Natura 2000-planen for N6 Kærsgård Stand, Vandplasken og Liver Å, beskriver de konkrete mål for indsatsen. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

På baggrund af Natura 2000-planen har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag. Handleplanmyndigheden skal forsøge at indgå frivillige aftaler med lodsejere om drift. Hvor dette ikke er muligt, skal myndigheden påbyde en bestemt drift, hvis det er nødvendigt for opnåelse af målene i Natura 2000-planen eller for at forhindre forringelse og forstyrrelse.

Offentlige lodsejere skal selv organisere gennemførelse af indsatser på egne arealer.

Tabel 4: Behov for indsatser for naturtyperne*

Forventede indsatser		Skøn over behov:		
		Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Lysåbne naturtyper	Rydning, herunder af uønsket opvækst og invasive arter	-	52 ha	152 ha
	Græsning	243 ha	20 ha	263 ha
	Hydrologi - Realisering af forundersøgelse udarbejdet i 2. planperiode.	-	100 ha	100 ha
	Udvidelse af naturtyper	-	6,2 ha	18 ha
	Vandplansindsatser		3,6 km	3,6 km

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

Indsatser gennemført i 1. og 2. planperiode for naturtyper og arter omfatter rydning, hydrologi, hegning og etablering af afgræsning. Indsatserne vedligeholdes i 3 planperiode ved afgræsning af naturtyperne og er inkluderet i arealet for den igangværende indsats i tabel 4.

Tabel 5: Behov for indsatser for arter udover indsatser for naturtyper på lysåbne naturtyper og skovnaturtyper uden fredskovspligt*

Forventede indsatser	Skøn over behov:		
	Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Sikring levesteder for mygblomst	3 stk.	3 stk.	3 stk.
Vandplansindsatser		3,6 km	3,6 km

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

Dele af vandløbene Liver Å og Varbro Å er beliggende indenfor Natura 2000-området. For begge vandløb gælder det at miljømålet indenfor Natura 2000-området ikke er opfyldt ifølge basisanalysen for Vandområdeplan 3. Hjørring Kommune er derfor forpligtet til at sikre målopfyldelse ved restaureringsindsatser i vandområdet. Det vil typisk være indsatser som fysisk restaurering med sten og grus indenfor Natura 2000-afgrænsningen. Hjørring Kommune vurderer at indsatserne også vil forbedre de fysiske forhold for arterne Havlampret, Bæklampret og Odder.

I både Liver Å og Varbro Å's tilløb er der tidligere gennemført en lang række restaureringstiltag med fjernelse af spærringer, udlægning af grus og sten mv. Hedepletvinge er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, men ikke observeret i NOVANA-programmet i perioden 2004-2019. Hjørring Kommune vil have fokus på at sikre velegnede levesteder for hedepletvinge ved en hensigtsmæssig afgræsning.

5. Indsatser fordelt på aktør

Grundlæggende er ansvaret fordelt, så kommunerne er ansvarlig myndighed på alle arealer i kommunen undtagen de skovbevoksede fredskovspligtige arealer.

Miljøstyrelsen er ansvarlig myndighed for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer. Det gælder dog, at kommunerne er ansvarlige for de arealer i fredskov, der er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven.

Myndighederne er ansvarlige, jfr. ovenstående fordeling, for gennemførelse af handleplanen undtagen for offentlige arealer, hvor lodsejer selv er ansvarlige for at gennemføre handleplanen. De fleste indsatser er geografisk bestemt, hvorved den nævnte myndigheds- og arealdeling er gældende. Det er muligt at finde relevante Natura 2000-geodata i [MiljøGIS](https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022)¹. Endvidere kan overvågningsdata fra NOVANA-programmet tilgås via [Danmarks Miljøportal](https://www.miljoportal.dk/)² og i Natura 2000-basisanalyserne.

Der kan være indsatser i Natura 2000-planens indsatsprogram, hvor der ikke er samme klare geografiske afgrænsning. I denne handleplan er der en naturlig ansvarsfordeling ud fra den geografiske afgrænsning, og dermed hvilken myndighed, der er ansvarlig for gennemførelse.

Tabel 6: Fordeling af naturtypearealer på aktører.

	Naturtype	Handleplanmyndighed	Offentlige lodsejere, der planlægger selv
		Hjørring Kommune	Naturstyrelsen
Lysåbne naturtyper	2110 Forklit	0 ha	0 ha
	2120 Hvid klit	5,31 ha	18,47 ha
	2130 Grå/Grøn Klit*	118,90 ha	84,97 ha
	2160 Havtornklit	55,31 ha	44,45 ha
	2170 Grårisklit	3,74 ha	5,20 ha
	2190 Klitlavning	12,89 ha	24,17 ha
	2250 Enebærklit*	29,98 ha	16,09 ha
	3110 Lobeliesø	0 ha	0 ha
	3130 Søbred med små urter	3,32ha	0 ha
	3140 Kransnålalge-sø	0,01ha	0,22 ha
	3150 Næringsrig sø	0 ha	0 ha
	3270 Å-mudderbanke	0 ha	0 ha
	6410 Tidvis våd eng	2,26 ha	0 ha
	6430 Urtebræmme	1,26 ha	0,08 ha
	7220 Kildevæld*	0,57 ha	0 ha
7230 Rigkær	26,38 ha	2,16 ha	
Skovbevoksede naturtyper	91E0 Elle- og Askeskov*	0 ha	0 ha
I alt		259,93 ha	195,81 ha

Vandløb	3260 Vandløb med vandplanter	3,6 km	0 km

¹ <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022>

² <https://www.miljoportal.dk/>

6. Prioritering af den forventede indsats

Natura 2000-planerne 2022-2027 har især fokus på en naturforvaltning, hvor man gør brug af naturens egne dynamikker. Samtidig fastholdes en række indsatser, der er kendt fra de gældende planer.

Hovedformålene med indsatserne i tredje planperiode (2022-2027) er:

- 1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed**
 - 1.1. der er øget fokus på en mere naturnær forvaltning med fokus på at sikre sammenhæng i naturen og mere naturlige dynamikker i Natura 2000-områderne
 - 1.2. der arbejdes for at udvide arealet med urørt skov
 - 1.3. der er fokus på tiltag mod klimaforandringer og dermed områdernes robusthed over for pludselige hændelser
- 2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder hvilket bl.a. er i overensstemmelse med 'brandmandens lov' og EU's biodiversitetsstrategi 2030**
 - 2.1. fortsætte arbejdet med at sikre naturtilstanden f.eks. ved naturpleje på plejekrævende arealer
 - 2.2. fortsætte arbejdet med at afsøge behovet for og udlægge forstyrrelsesfrie zoner bl.a. til gavn for trækfugle, marine naturtyper og havpattedyr
 - 2.3. fokus på indsatser, der gavner truede arter og fugle
 - 2.4. fortsætte arbejdet med at afsøge behovet for at regulere fiskeri i beskyttede områder
- 3. Bekæmpe invasive arter**
 - 3.1. fortsætte arbejdet med at bekæmpe invasive arter

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden er sket på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete indsatser (se kapitel 4). Den nedenstående prioritering afspejler således den forventede tidsfølge af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

- Sikre naturpleje i samarbejde med lodsejere med særligt store arealer omfattet af Natura 2000-planerne.
- Sikre etablering af naturlig hydrologi.
- Faciliterende indsats overfor lodsejere ift. rydning af uønsket opvækst
- Synergi mellem Natura 2000- og Vandplanindsats.

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Hjørring Kommunes hensigt at planlægge og udføre projekterne som vist i nedenstående tabel 7, og i den forbindelse tager myndigheden en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 7 viser myndighedens plan for interessentinddragelse. Der kan ske ændringer, hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 7. Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Myndighed
<i>Orientering af Grønne Råd om projektstatus</i>	<i>Kommunerne afholder møder 2 gange årligt</i>	<i>Hele planperioden</i>	<i>Hjørring Kommune</i>
<i>Sikring af græsning og pleje af lysåbne naturtyper.</i>	<i>Kontakt direkte til lodsejere.</i>	<i>Hele planperioden</i>	<i>Hjørring Kommune</i>
<i>Etablering af naturlig hydrologi</i>	<i>Kontakt direkte til lodsejere.</i>	<i>Hele planperioden</i>	
<i>Vandplansindsatser</i>	<i>Kontakt direkte til berørte lodsejere om forundersøgelse og realisering af projekt.</i>	<i>Hele planperioden</i>	

¹ Dette varetages for nuværende af Dansk Skovforening.

Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler, og derfor er det i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive hvornår projekterne fysisk bliver udført. Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde sørge for, at relevante interessenter bliver inddraget.

Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres planer for forvaltningsindsatser

Den offentlige lodsejer Naturstyrelsen (bilag 1.A) har udarbejdet nedenstående resumé af plan for forvaltningsindsats for deres del af Natura 2000-området.

Det er muligt at finde den fulde plan for forvaltningsindsats på Naturstyrelsens hjemmeside: www.naturstyrelsem.dk. Det fulde navn på plan for forvaltningsindsatsen er: Sammenfatning af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å

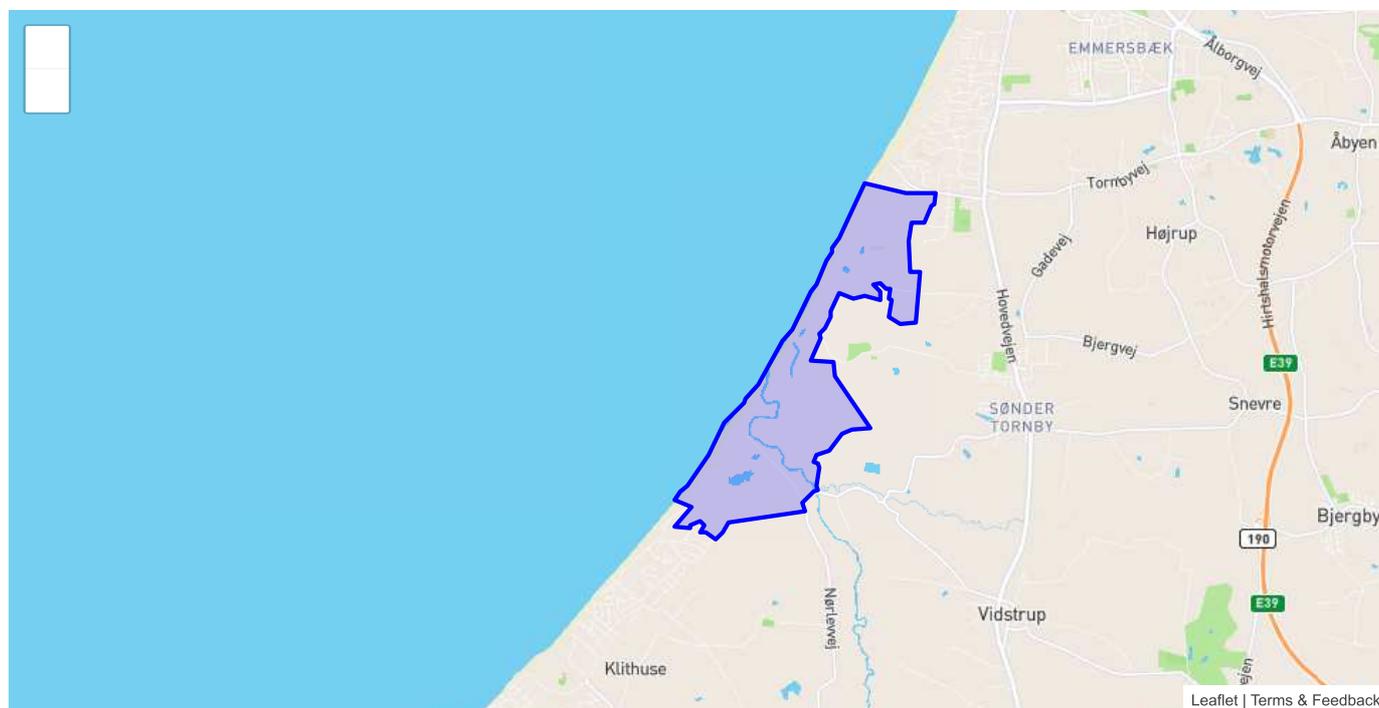
Sammenfatning af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å

Det er muligt at finde den samlede plan for forvaltningsindsats på Naturstyrelsens hjemmeside: <https://naturstyrelsen.dk/drift-og-pleje/natura-2000-plejeplaner/>. Plejeplanen omfatter foruden denne sammenfatning en kortudstilling af de planlagte indsats. I kortudstillingen er det muligt at finde information om de planlagte indsats for de enkelte kortlagte naturtyper samt arter.

Naturstyrelsen har, jf. §5 i BEK nr 944 af 27/06/2016 og §15 i BEK nr 946 af 27/06/2016, som offentlig grundejer besluttet selv at udarbejde plejeplaner for Naturstyrelsens arealer indenfor N2000 området i overensstemmelse med [Natura 2000-planen](#) for området.

Beskrivelse af området

Natura2000-område N6 har et areal på: 626.3 ha. Heraf ejer Naturstyrelsen: 310.6 ha. Naturstyrelsens areal blev ca fordoblet ved udvidelse af habitatområdet i 2018. Området udgøres af habitatområde nr. 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å, der er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse grå/grøn klit, klitter med havtorn, klitter med enebær, klitlavninger, rigkær samt levesteder for især mygblomst og kildevældsvindelsnegl.

Tabel A: Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området

Lysåbne naturtyper	Areal [ha]
2120 - Hvid klit	18.5
2130 - Grå/grøn klit	85.4
2160 - Havtornklit	44.5
2170 - Grårisklit	5.2
2190 - Klitlavning	24.2
2250 - Enebærklit	16.1
3140 - Kransnålalge-sø	0.2

Lysåbne naturtyper	Areal [ha]
3260 - Vandløb med vandplanter	0.2
6430 - Nitrofile bræmmer	< 0.1
7230 - Rigkær	2.2

Arter på udpegningsgrundlaget fremgår ikke af ovenstående tabel. Der henvises derimod til N2000 planen for området.

Planlagte indsatser

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsatser for naturtyperne på udpegningsgrundlaget. Indsatserne er beskrevet i nedenstående tabeller og suppleret med forklarende tekst.

I tabellerne skelnes mellem "Eksisterende indsats" og "Ny indsats". "Eksisterende indsats" anvendes, hvor den pågældende indsats allerede er omfattet af den eksisterende arealforvaltning, eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at indsatsen vil blive gennemført i plejeplanperioden. "Ny indsats" omfatter de indsatser, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2022 - 2027.

Tabel B: Planlagte indsatser for naturtyperne på Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området

Indsatser - Lysåbne naturtyper (planperiode 2022-2027)	Eksisterende indsats [ha]	Ny indsats [ha]	Samlet behov for indsats [ha]
Bekæmpelse af invasive arter	5.6	4.6	10.2
Græsning	38.5	12.1	50.6
Hegning	29.8	21.6	51.4
Rydning af bevoksning		0.6	0.6
Rydning af opvækst		6.6	6.6
Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslåede	0.7		0.7

Ovenstående tabel udstiller Naturstyrelsens planlagte indsatser i planperioden. Indsatserne er planlagt med ophæng i målsætninger og retningslinjer fra den overordnede N2000 plan, som rækker ud over den enkelte planperiode, mens indsatserne forventes udmøntet indenfor planperioden.

Indsatserne i klitterne og kær er dels græsning med kvæg, får og geder dels rydning af opvækst af nåletræer. Dertil bekæmpelse af Rynket Rose, især med robotknuser.

Tabel C: Udvikling mod ny kortlagt naturtype

Der planlægges ikke for udvikling af nye naturtyper i indeværende planperiode. Derfor vises Tabel C ikke.

Tabel D: Planlagte indsatser for arter, udover indsatser for naturtyper på lysåbne naturtyper og skovnaturtyper på Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Herudover planlægger Naturstyrelsen en særlig indsats for arterne, der fremgår af tabel D.

Habitatområde: nr. 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å

Art	Planlagte indsatser	Eksisterende indsats	Ny indsats
Mygblomst	Etablering af potentielt levested	Ja	

Forskellige forvaltningsindsatser afprøves i et rigkær for at skabe mulighed for at mygblomst kan spredes der til.

Opsummering

Den samlede indsats for naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer forventes hermed at understøtte de i Natura 2000-planen fastsatte mål for naturtilstanden.

Redegørelse for indsatsen i den forgangne plejeplansperiode

For de lysåbne naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget omhandler denne redegørelse planperioden 2016-2021. For skovnaturtyper perioden 2010-2021.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over planlagte og gennemførte aktiviteter på Naturstyrelsens arealer inden for Natura 2000-område N6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å

Tabel E: Status for gennemførelse af aktiviteter for seneste planperiode fordelt på naturtyper og arter

Lysåbne naturtype (planperiode 2016-2021)	Indsats	Areal [ha]
2120 - Hvid klit	Bekæmpelse af invasive arter	16.9
2130 - Grå/grøn klit	Rydning af opvækst	16.4
2130 - Grå/grøn klit	Græsning	15.5
2130 - Grå/grøn klit	Bekæmpelse af invasive arter	38.2
2160 - Havtornklit	Andet areal uden drift	1.0
2160 - Havtornklit	Rydning af opvækst	0.9
2160 - Havtornklit	Bekæmpelse af invasive arter	4.7
2170 - Grårisklit	Rydning af opvækst	< 0.1
2170 - Grårisklit	Bekæmpelse af invasive arter	0.7
2190 - Klitlavning	Rydning af opvækst	5.2
2190 - Klitlavning	Græsning	5.1
2250 - Enebærklit	Rydning af opvækst	< 0.1
2250 - Enebærklit	Græsning	1.7

Lysåbne naturtype (planperiode 2016-2021)	Indsats	Areal [ha]
2250 - Enebærklit	Bekæmpelse af invasive arter	2.2
7230 - Rigkær	Slåning - dvs. uden fjernelse af det afslåede	0.3
7230 - Rigkær	Rydning af bevoksning	0.7
7230 - Rigkær	Slæt - dvs. med fjernelse af det afslåede	0.3
7230 - Rigkær	Rydning af opvækst	0.7
7230 - Rigkær	Bekæmpelse af andre problemarter	1.1
7230 - Rigkær	Anden særlig udformning af arealplejen	1.4

Arter (planperiode 2016-2021)	Indsats
Mygblomst (1903)	Slåning - dvs. uden fjernelse af det afslåede
Mygblomst (1903)	Slæt - dvs. med fjernelse af det afslåede

Tabel F: Oversigt over ikke-planlagte indsats, der er gennemført, og som gavner arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget

Der er ikke gennemført indsats udover det planlagte i den forgangne planperiode. Derfor vises Tabel F ikke.

Tabel G: Oversigt over indsats, der ikke er gennemført

Lysåbne naturtype (planperiode 2016-2021)	Indsats	Areal [ha]
2130 - Grå/grøn klit	Bekæmpelse af invasive arter	1.1
2160 - Havtornklit	Bekæmpelse af invasive arter	1.0
7230 - Rigkær	Aktiv lukning af dræn og grøfter	0.6
7230 - Rigkær	Rydning af opvækst	0.2
7230 - Rigkær	Bekæmpelse af invasive arter	0.2

De ikke gennemførte indsats for invasive arter skyldes forsinkelse i et projekt med geder i mobile hegn, det er dog er gennemført i 2023. Indsats for rigkær har været påvirket af et vandløb ændrede delvist forløb i klitlavningen.

Opsummering

Med baggrund i ovenstående redegørelse for indsats i den forgangne planperiode kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte aktiviteter overvejende er gennemført for Naturstyrelsens arealer. Disse indsats har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

For samtlige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering (SMV). Natura 2000-planerne og de tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generation planer (2022-2027).

Natura 2000-plejeplanerne er en type af planer, som kan være omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023) – herefter refereret til som miljøvurderingsloven.

Ved vurderingen af om en plejeplan er omfattet af miljøvurderingsloven ses på kriterierne i lovens § 8. Erfaringsmæssigt er der en del plejeplaner, som ikke vil være omfattet af miljøvurderingsloven. Det afhænger dog i alle tilfælde af det konkrete indhold af plejeplanen, og der skal derfor altid foretages en særskilt vurdering for hver plan.

Denne plejeplan er blevet vurderet i forhold til, om den er omfattet af miljøvurderingsloven. Det er vurderet, om plejeplanen fastsætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, eller om den vurderes at kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt jfr. miljøvurderingslovens § 8. Det er Naturstyrelsens vurdering, at plejeplanen ikke fastsætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 eller 2 og dermed ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Denne plejeplan for Natura 2000-område 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å omfatter indsatserne beskrevet i afsnittet planlagte indsatser. De planlagte indsatser forventes gennemført med det formål at understøtte bevaringsmålsætningerne for hhv. arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

I denne plejeplan planlægges der ikke gennemført aktiviteter med henblik på at udvikle naturtyper på bekostning af andre naturtyper.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at plejeplanen er undtaget fra habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og dermed fra vurdering efter miljøvurderingsloven, fordi planerne er "direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning" jfr. artikel 6, stk. 3, 1. pkt. Plejeplanen anses således som direkte forbundet med og nødvendig for Natura 2000-områdets forvaltning.
